

Sygn. akt I CZ 9/07

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Maria Grzelka

SSN Tadeusz Żyznowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa B.G.

przeciwko Szpitalowi Chirurgii Urazowej Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi

Opieki Zdrowotnej [...]

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej - Towarzystwa

Ubezpieczeń i Reasekuracji C. S.A.

o zapłatę i ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 marca 2007 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 13 listopada 2006 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił apelację powódki B.G. motywując, że brew wymogom wynikającym z przepisu art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. złożona apelacja nie zawierała zaznaczenia zakresu żądanej zmiany. Wskazanie, że powódka domaga się uwzględnienia powództwa jest – zdaniem tego Sądu - niewystarczające, zwłaszcza gdy powództwo skonstruowane jest wieloprzedmiotowo - tzn. zawiera żądania dotyczące wielu roszczeń.

W złożonym zażaleniu powódka B.G. zarzuciła zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. poprzez błędną jego wykładnię, polegającą na przyjęciu, iż wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa nie odpowiada wymogom ustanowionym w przedmiotowym przepisie. Wnosiła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2006 r. w sprawie sygn. akt [...] Sąd Rejonowy oddalił powództwo o zasądzenie świadczenia oraz ustalenie (pkt I) i zasądził od powódki B.G. na rzecz pozwanego Zakładu Opieki Zdrowotnej (pkt III) a także interwenienta Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji (pkt IV) po 3600 zł kosztów zastępstwa procesowego. W złożonej apelacji powódka B.G. - po oznaczeniu wyroku stosownie do art. 368 § 1 pkt 1 k.p.c. – wносиła o zmianę punktu I, III i IV zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku we wskazanej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania z zasądzeniem kosztów postępowania.

W myśl powołanego przepisu art. 368 § 1 pkt 1 i 5 k.p.c., wykładnia których rozstrzyga o zasadności zażalenia, apelacja powinna zawierać oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości czy w części a nadto wniosek o zmianę lub uchylenie wyroku, z zaznaczeniem żądanej zmiany lub uchylenia. Wymienione wymagania nawiązują do reguły ustanowionej w art. 363 § 3 k.p.c. według której – jeżeli zaskarżono tylko część orzeczenia

to staje się ono prawomocne w pozostałej części. Uzasadnionym jest zatem twierdzenie, że przepis ten wiąże zakres prawomocności wydanego orzeczenia z zakresem jego zaskarżenia. Granice apelacji wyznaczane są przez granice zaskarżenia. Obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.) oznacza zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice oraz nakaz rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków.

Oczywiste jest uprawnienie podmiotu legitymowanego – z inicjatywy którego zostało wszczęte postępowanie apelacyjne do decydowania o zakresie lub przedmiocie tego postępowania. Wynika to z zasady dyspozycyjności. W wypadku częściowego zaskarżenia następuje podział kwestionowanego orzeczenia – jeśli jego struktura i współzależność poszczególnych elementów na to pozwala – na część której apelacja nie podważa, oraz na część, którą skarżący w apelacji kwestionuje. Wydzielenie tej części tworzy właśnie zakres zaskarżenia. Oznaczenie zakresu zaskarżenia wyznacza ramy załatwienia przez instancję apelacyjną istoty sprawy.

Powódka B.G. zaskarżyła wyrok w zakresie oddalającym powództwo (pkt I) oraz rozstrzygającym o kosztach procesu (pkt III i IV) i wniosła o jego zmianę – w zaskarżonym zakresie oraz uwzględnienie powództwa, ewentualnie o uchylenie wyroku we wskazanej części z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Powyższe sformułowanie, nie wykazuje precyzji i szczegółowości, co częściowo przyznaje sama skarżąca w uzasadnieniu zażalenia jednakże nie pozbawia – wbrew wywodom zawartym w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia – Sądu drugiej instancji możliwości wypełnienia przez niego ustawowych powinności. Wniosek ten potwierdza obszerne uzasadnienie apelacji w całości pominięte przez Sąd Okręgowy. Zawiera ono także nie budzący wątpliwości wniosek w odniesieniu do zakwestionowanego rozstrzygnięcia o kosztach procesu (pkt III i IV). Podkreślane wzmożone wymagania w stosunku do profesjonalnego pełnomocnika strony i konsekwencje ich niespełnienia mogą być stosowane tylko w wypadkach w ustawie wskazanych z uwzględnieniem, że nie każde uchybienie, brak dokładności czy też zwykłe przeoczenie uzasadnia zastosowanie najdalej idącej sankcji w postaci pozbawienia strony środka odwoławczego. Odnosnie zaś wywodów zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, co do złożonej treści

powództwa i jego licznych zmian dokonanych w toku postępowania, należy zauważyć, że treść powództwa i jego podstawowe elementy wyznaczają zakres skierowanego do właściwego sądu wniosku o udzielenie ochrony prawnej w drodze procesu cywilnego i wyłącznie do strony powodowej należy zarówno pierwotne sformułowanie jak i ewentualnie zmiany skierowanego – za pośrednictwem sądu – konkretnego żądania skierowanego w stosunku do pozwanego. Skoro określony został przez stronę powodową podmiot uprawniony do występowania z żądaniem spełnienia – ostatecznie określonego – świadczenia i podmiot zobowiązany, to trudno podzielić uwagi o szczególnych wymaganiach apelacji w tej sprawie w zakresie żądania strony i sposobu orzeczenia w sytuacji, gdy powództwo w całości uległo oddaleniu. Z powyższych przyczyn zaskarżone orzeczenie – jako oczywiście bezzasadne – podlega uchyleniu (art. 394¹ w zw. z art. 398¹⁵ k.p.c.).